

Деадаптаваність: причини шкільної деадаптації

Деадаптаваність – не процес, а стан, що виникає від незадоволення основних потреб у результаті використання неадекватних способів поведінки.

Деадаптаваність здобувачів освіти приводить до неадекватної, погано контрольованої поведінки, конфліктних стосунків, проблеми у навчальній діяльності.

Причини шкільної деадаптації різні: низький рівень розвитку загально-розумових здібностей, високий ступінь емоційної нестійкості, не сформованість мотиваційної сфери, високий рівень домагань на тлі низьких можливостей, характерологічні особливості, незрілість психіки, особливості сімейного виховання, стиль керівництва педагогів. При цьому виникає загроза появи неврозів, психопатій.

Шкільна деадаптація є симптомом ускладнень або неможливості подальшого розвитку здобувачів освіти в умовах, що склалися. Саме тому велика увага приділяється здобувачам освіти 5-х класів, що зіштовхуються з проблемами адаптації і потребують участі компетентних дорослих у безболісному проходженні саме адаптаційного періоду, якого неможливо уникнути, саме за умов, що склалися при переході з початкової ланки, у якій діти навчались чотири роки, у середню з новими більш дорослими вимогами і правилами навчання.

Для ефективності адаптаційного періоду і уникнення деадаптації здобувачів освіти 5-х класів необхідно враховувати особливості підліткового віку. Підлітковий вік деякі науковці називають біологічним дозріванням і соціальною затримкою. Молодшим шкільним віком закінчується епоха дитинства (10-11 років). Починається з перебудови всього організму – дія статевих гормонів. Ця перебудова не співпадає з соціальним дозріванням.

Криза переміщається на кінець підліткового віку при переході до юнацького. У підлітків виникають нові фізіологічні відчуття. Частіше всього ми спостерігаємо у підлітковому віці авторитарний стиль спілкування в системі Дорослий-Підліток. Біологічні фактори мають великий вплив на психологічний розвиток підлітка. Змінюється збудливість нервових процесів, в наслідок цього виникають неадекватні реакції. Значно збільшується кількість немотивованих, грубих афективних вчинків, дівчатка можуть змінюватися в емоційному плані – вони стають більш плаксиві. Формується статевий потяг. В соціальному відношенні підліток починає активно входити в світ дорослих. З'являються авторитетні дорослі, змінюється оцінка особистості. Дорослі часто з запізненням фіксують нові зміни, збільшується кількість негативних оцінок. В мотивах спілкування переважає потреба отримати підтримку зі сторони дорослого.

Основні потреби пов'язані з успішністю у школі. Але в той же час часто трапляється погіршення результатів навчання. В зв'язку з цим змінюються відношення з батьками.